

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620201301
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6620201301.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v právnej veci osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony Q. R., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom H. R. XX/XXXX, XXX XX F., t.č. umiestneného v ZSS Harmónia, so sídlom Tuhárske námestie 886/10, 984 01 Lučenec, IČO: 52 757 056, zastúpeného opatrovníkom Domov sociálnych služieb LIBERTAS, so sídlom Tuhárske námestie č. 11, 984 01 Lučenec, IČO: 00 632 180, za účasti mesta Lučenec, so sídlom Ulica Novohradská 1, 984 01 Lučenec, IČO: 00 316 181, právne zastúpeného JUDr. Danielom Pribylom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Dr. Vodú 18, 984 01 Lučenec, o zmenu opatrovníka, o odvolaní mesta Lučenec, so sídlom Ulica Novohradská 1, 984 01 Lučenec, IČO: 00 316 181, proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 8Ps/3/2020-56 z 26. októbra 2020, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie Okresného súdu Lučenec p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie,“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 26. 10. 2020 odvolal Domov sociálnych služieb LIBERTAS, Tuhárske námestie 11, 984 01 Lučenec, IČO: 00 632 180 z funkcie opatrovníka pozbaveného spôsobilosti na právne úkony Q. R., narodeného XX. XX. XXXX (ďalej aj „opatrovanec,“) umiestneného v ZSS Harmónia, Tuhárske námestie 886/10, 984 01 Lučenec, IČO: 52 757 056 a ustanovil mu opatrovníka mesto Lučenec, Mestský úrad, Ulica Novohradská 1, 984 01 Lučenec, IČO: 00 316 181 (I. výrok) s tým, že opatrovník je oprávnený a povinný zastupovať pozbaveného spôsobilosti na právne úkony Q. R., spravovať všetky jeho bežné záležitosti pri rozhodovaní o dôležitých životných otázkach v súvislosti s plánovaním a riadením jeho života, ako aj vo všetkých majetkovo-právnych otázkach, pri disponovaní s finančnými prostriedkami, styku so štátnymi úradmi a úradmi samosprávy, so zaisťovaním a starostlivosťou o jeho zdravie, pričom všetky finančné prostriedky je povinný použiť v záujme opatrovanca (II. výrok), pričom v podstatných veciach potrebuje súhlas súdu (III. výrok). Týmto uznesením sa mení uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 7Ps/3/2014-43 zo dňa 04. 06. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 06. 2014 (IV. výrok). Zároveň súd prvej inštancie uložil Domovu sociálnych služieb LIBERTAS, Tuhárske námestie č. 11, 984 01 Lučenec, IČO: 00 362 182 povinnosť do 30 dní od právoplatnosti uznesenia vyhodnotiť súpis spravovaného majetku opatrovanca a doručiť ho súdu prvej inštancie (VI. výrok).

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že opatrovník nesvojprávneho sa domáhal zmeny opatrovníka z dôvodu, že sociálne zariadenie v ktorom sú poskytované služby sociálnej pomoci celoročne rozdelilo na tri samostatné zariadenia (ZSS Ambra, ZSS Harmónia a DSS Libertas), pričom pozbavený spôsobilosti na právne úkony je prijímateľom sociálnych služieb v ZSS Harmónia, Tuhárske námestie 886/10, 984 01 Lučenec, IČO: 52 757 056.

ZSS Harmónia na výzvu súdu prvej inštancie zo dňa 07. 05. 2020 oznámilo, že nesúhlasí s ustanovením za opatrovníka (alebo svojho zamestnanca - fyzickú osobu), pretože takéto ustanovenie považuje ombudsmanka za ľudské práva za konflikt záujmov, čo v konečnom dôsledku znižuje kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Zariadenie poskytuje opatrovancovi sociálne služby a pokiaľ by sa stalo jeho opatrovníkom, došlo by ku konfliktu záujmov, keďže ide navzájom o spravovanie aj kontrolu majetku opatrovanca. Opatrovanec je v súčasnosti v PSS zariadení podporovaného bývania s celoročnou formou pobytu od 17. 01. 2014, „kde vedie plnohodnotný život s dohľadom a usmernením v zdravotnej aj sociálnej oblasti.“ Podľa vyjadrenia opatrovanca je síce s určitými členmi rodiny v kontakte (s matkou a bratmi), ale všetci odmietajú vykonávať funkciu opatrovníka. Priznáva aj dôvody odmietania zo strany rodiny. Poukazuje na svoju minulosť, kedy viedol asociálny spôsob života - fetoval, bol niekoľkokrát trestne stíhaný, za krádeže, napadnutia, nebezpečné vyhrážanie a podobne. Zariadenie vyvinulo snahu nájsť v rámci rodiny osobu, ktorá by prevzala opatrovníctvo, ale z dôvodu uvedených skutočností, od rodiny dostali zamietavé stanovisko. Keďže vzťahy v rodine sú dlhodobo vážne narušené, poukázalo aj na zodpovednosť mesta resp. obce, t.j. prevziať opatrovníctvo za svojho občana. Ak by mesto odmietalo opatrovníctvo, zariadenie poukázalo na zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov v zmysle ktorého obyvateľom obce je osoba, ktorá má na území obce trvalý pobyt. Takýto obyvateľ obce má právo požadovať pomoc v čase náhlej núdze od obce, kde má trvalý pobyt. Podľa zákona o obecnom zriadení, obec je povinná poskytnúť obyvateľovi obce nevyhnutnú okamžitú pomoc v náhlej núdzi. Na zabezpečenie týchto činností sú poskytované obciam a mestám finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom k tomu malo zariadenie za to, že opatrovanec - prijímateľ sociálnej služby je občanom mesta Lučenec, ktoré má zákonné povinnosti voči svojmu občanovi a preto nesúhlasilo, aby bolo ustanovené za opatrovníka opatrovanca.

Na výzvu súdu prvej inštancie mesto Lučenec písomne listom zo dňa 09. 07. 2020 oznámilo, že nesúhlasí s tým, aby bolo ustanovené za opatrovníka z dôvodu, že podľa mestu Lučenec známych skutočností opatrovanec má viacpočetnú rodinu, s ktorou je v kontakte a z ktorej by mu mohol byť ustanovený za opatrovníka jeden z členov rodiny. Blízke osoby opatrovanca by boli najkompetentnejšie zastupovať jeho záujmy, pretože ako jeho najbližší, poznajú a vedia najlepšie zistiť a posúdiť potreby a záujem opatrovanca. Zároveň uviedlo, že nemá na opatrovanie fyzických osôb vytvorené osobitné personálne a ani materiálne podmienky a pokiaľ je opatrovanec ešte aktívnou osobou (ako to vyplýva z podkladov, ktoré má k dispozícii), s takou osobou je potrebné aj častejšie komunikovať, usmerňovať ju, čo je v jeho podmienkach ťažko realizovateľné. Aj z tohto dôvodu zastávalo názor, že za opatrovníka by mal byť ustanovená blízka osoba, resp. osoba z bližšieho okolia, napríklad zo zariadenia, kde je opatrovaný umiestnený), ktorá je s opatrovancom v častejšom kontakte, ako by ho vedelo zabezpečiť mesto.

Súd prvej inštancie skúmal u rodinných príslušníkov opatrovanca, či niektorý z nich nesúhlasí s ustanovením za opatrovníka opatrovanca.

Z. R. (otec opatrovanca), bratia opatrovanca (S. R., S. R.) nesúhlasili s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, pričom brat opatrovanca (Z. R.) nevyjadril súhlas s ustanovením za opatrovníka.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 276, § 272, § 273, § 274, § 275, § 277 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), § 10 ods. 1, § 27 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“)

Súd prvej inštancie mal dokazovaním preukázané, že Q. R. bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, celoročná starostlivosť mu bola poskytovaná (doterajším) opatrovníkom Domov sociálnych služieb LIBERTAS, Tuhárske námestie 11, 984 01 Lučenec, IČO: 00 632 180, ktorý podal návrh na odvolanie z funkcie z dôvodu, že už starostlivosť opatrovancovi neposkytuje, pretože mu ju od 01. 01. 2020 poskytuje ZSS Harmónia, Tuhárske námestie 886/10, 984 01 Lučenec, IČO: 52 757 056, ktoré nesúhlasilo s tým, aby bolo opatrovancovi ustanovené za opatrovníka, prípadne niekto z jeho zamestnancov s poukazom na konflikt záujmov, ktorý by v takom prípade vznikol medzi ním a opatrovancom v tom, že nielen spravuje majetok, kontroluje ho, ale aj zabezpečuje starostlivosť o opatrovanca.

Súd prvej inštancie u príbuzných opatrovanca zisťoval, či niektorý z nich nesúhlasí s ustanovením za opatrovníka, avšak otec opatrovanca ani jeho súrodenci nesúhlasili s ustanovením za opatrovníka opatrovancovi.

Keďže súd prvej inštancie nezistil osobu z príbuzenstva, resp. inú vhodnú osobu, ktorá by mohla reprezentovať záujmy nesvojprávneho, preto i napriek nesúhlasu mesta Lučenec, ho súd prvej inštancie ustanovil za opatrovníka opatrovancovi s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (úlohou mesta je okrem iného starostlivosť o potreby je obyvateľov), ale aj podľa § 12 ods. 1, bod 2., písm. e) bod 2. zák. č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a zmene živnostenského zákona a súčasne mu vymedzil povinnosti, ktoré mu z opatrovníctva vyplývajú.

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie mesto Lučenec podalo včas odvolanie. Navrhlo, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie.

Podľa jeho názoru rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a v tomto konaní došlo k nesprávnemu a neúplnému zisteniu skutočného stavu veci

Poukázalo na to, že v právnom poriadku Slovenskej republiky nie je vymedzený pojem uvádzaný v ustanovení § 27 ods. 3 „orgán miestnej správy.“ Náš právny poriadok v Čl.122 Ústavy Slovenskej republiky uvádza: „Ústredné orgány štátnej správy a miestne orgány štátnej správy sa zriaďujú zákonom.“

Uviedlo, že základom územnej samosprávy je obec. Územnú samosprávu tvorí obec a vyšší územný celok. Obec a vyšší územný celok sú samostatné územné samosprávne a správne celky Slovenskej republiky združujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt. Na obec a vyšší územný celok možno zákonom preniesť výkon určených úloh miestnej štátnej správy. Náklady takto preneseného výkonu štátnej správy uhrádza štát. (Čl. 64, Čl. 64a, Čl. 71 Ústavy Slovenskej republiky)

Malo za to, že v § 27 ods. 2 OZ pod pojmom orgán miestnej správy neupravuje prenos povinností na obec ako územnú samosprávu a to vychádzajúc z historického vývoja právnej úpravy tohto zákonného ustanovenia, ktoré pred novelou Občianskeho zákonníka vychádzalo z organizácie miestnej štátnej správy - sústavou národných výborov. Dokonca vykonávací predpis právnej úpravy pred zrušením národných výborov výslovne upravoval, že zariadenie, v ktorej je osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony je ustanovené jeho opatrovníkom a iba ak takáto osoba nie je umiestnená v zariadení tak mal byť ustanovovaný národný výbor v mieste bydliska.

Malo za to, že súdom prvej inštancie uložená mu povinnosť je priamym porušením ustanovenia článku Čl.71 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Pokiaľ súd prvej inštancie stotožnil pojem orgán miestnej správy s pojmom obec ako jednotkou územnej samosprávy, tak takou istou podľa vyššie uvedeného je vyšší územný celok v tomto prípade Banskobystrický samosprávny kraj, ktorý je dokonca zriaďovateľom zariadení DSS LIBERTAS resp. ZSS Harmónia ako svojich rozpočtových organizácií, a teda taktiež môže byť ustanovený opatrovníkom opatrovancovi.

Na obec zákonom nie je prenesená právomoc vykonávať funkciu opatrovníka v zmysle ustanovenia § 27 ods. 2 OZ, avšak možnosť poskytovať opatrovníkovi fyzickej osobe podporu.

Malo za to, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s otázkou aktívnej legitimácie opatrovníka (DSS LIBERTAS), keďže od 01. 01. 2020 došlo k rozdeleniu tohto subjektu - rozpočtovej organizácie zriadeného zriaďovateľom Banskobystrickým samosprávnym krajom na tri subjekty Domov sociálnych služieb LIBERTAS, Zariadenie sociálnych služieb Harmónia a Zariadenie sociálnych služieb AMBRA, a teda by aktívnu legitimáciu mal právny nástupca.

3. Opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu mesta Lučenec uviedlo, že odmieta byť opatrovníkom osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej aj „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 387 ods.1, 2 CSP potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

7. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 s použitím § 234 ods. 2 CSP.

8. Pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia. Zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník (§ 27 ods. 2 OZ).

9. Zastúpenie je právny vzťah medzi zastúpeným a zástupcom, na základe ktorého zástupca je oprávnený konať za zastúpeného, pričom zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti zastúpenému.

10. Podľa ustanovenia § 27 ods. 3 OZ ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

11. Opatrovníkom v zmysle ustanovenia § 27 ods. 3 OZ by mala byť v prvom rade fyzická osoba, ktorá s ustanovením opatrovníka súhlasí (subjektívny predpoklad) a zároveň z objektívneho hľadiska spĺňa potrebné podmienky pre toto ustanovenie. Takouto osobou môže byť buď osoba príbuzná alebo známa opatrovancovi, alebo vhodná osoba (fyzická alebo právnická osoba).

12. „Predpokladom pre ustanovenie navrhovanej osoby opatrovníka je súhlas tejto osoby s prevzatím funkcie opatrovníka; v konaní o ustanovenie opatrovníka je osoba navrhnutá do funkcie opatrovníka účastníkom konania.“ (judikát R 14/1967)

13. Pokiaľ (a to z akéhokolvek dôvodu) nie je možné za opatrovníka ustanoviť žiadneho z príbuzných alebo žiadnu vhodnú osobu (fyzickú či právnickú) osobu, ustanoví súd výnimočne ako opatrovníka orgán miestnej správy. Týmto orgánom miestnej správy nie je obecny, resp. mestský úrad, ale je ním sama obec či samo mesto ako právnická osoba (§ 18 ods. 1 OZ), prípadne jeho zariadenie, ktoré je oprávnené vystupovať svojím menom (tzv. verejný opatrovník). Pri rozhodovaní o tom, či dá súd prednosť orgánu miestnej správy, či jeho zariadeniu, bude mať svoj význam i skutočnosť, či fyzická osoba v pôsobnosti orgánu miestnej správy býva. Ustanovenie verejného opatrovníka nie je viazané na jeho súhlas.

14. Možnosť ustanoviť orgán miestnej správy alebo jeho zariadenie za opatrovníka občana, nie je viazaná na súhlas týchto orgánov a organizácií. (Z IV, str. 424) Nie je pritom rozhodná okolnosť, či sú v tomto zariadení už vytvorené všetky organizačné predpoklady pre výkon funkcie opatrovníka. (judikát R 54/1984)

15. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že v posudzovanej veci došlo zákonným spôsobom v zmysle ustanovenia § 276 CMP k odvolaniu opatrovníka z výkonu funkcie, a to na základe návrhu (pôvodného) opatrovníka, ktorý bol aktívne legitimovaný na podanie návrhu na zmenu opatrovníka a zároveň ZSS Harmónia, Tuhárske námestie 886/10, 984 01 Lučenec, IČO: 52 757 056 (zariadenie, v ktorom je aktuálne umiestnený opatrovanec) nesúhlasilo s ustanovením za opatrovníka vzhľadom na konflikt záujmov medzi ním a opatrovancom.

16. Odvolací súd po preskúmaní všetkých relevantných skutočností týkajúcich sa odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď ustanovil mesto Lučenec za opatrovníka N. X ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7 NcC/525/94-49 zo dňa 13. 04. 1995 pozbavený spôsobilosti na právne úkony.

17. Z obsahu spisu totiž vyplynulo, že i napriek snahe súdu prvej inštancie a po vyčerpaní všetkých možností na zistenie osôb z okruhu blízkych opatrovancovi, sa súdu prvej inštancie nepodarilo z okruhu fyzických osôb (príbuzných), ani iných osôb (fyzických, resp. právnických osôb) nájsť osobu, ktorá by spĺňala podmienky pre ustanovenie za opatrovníka a ktorá by s ustanovením za opatrovníka súhlasila.

18. Keďže súd prvej inštancie vyčerpal všetky možnosti ustanoviť opatrovancovi za opatrovníka fyzickú, resp, právnickú osobu, preto boli splnené zákonné predpoklady pre ustanovenie tzv. verejného opatrovníka - mesto Lučenec, a to bez jeho súhlasu s tým, že súd prvej inštancie mu v súlade s § ustanovením 274 vymedzil rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

19. Odvolací súd dodáva, že opatrovanec je prihlásený k trvalému pobytu a aj reálne býva v Lučenci, Námestie Tuhárske 11/2578, a teda prvoradou povinnosťou mesta Lučenec je starostlivosť o potreby jeho obyvateľov (§ 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov).

20. Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostala iná možnosť ako uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne (§ 387 ods. 1, 2 CSP) potvrdiť vrátane závislého výroku o trovách konania (V. výrok), pretože súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania správne aplikoval ustanovenie § 52 CMP.

21. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 57 CMP, ktoré ustanovuje: „O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.“ Odvolací súd v súlade s ustanovením § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže CMP neustanovuje inak, pričom odvolací súd nezistil také okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 55 CMP niektorému z účastníkov považoval za spravodlivé.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).